

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

E-post: info@mkm.ee

Koopia:

Projektijuht Marju Kaivapalu

E-post: marju.kaivapalu@mkm.ee

Meie: 21.07.2025 nr T800-1/226

Teadmiseks:

Keskkonnaamet

E-post: info@keskkonnaamet.ee

siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

tiit.rahe@keskkonnaamet.ee

marin.varblane@keskkonnaamet.ee

Eesti Geoloogiateenistus

E-post: info@egt.ee

martin.nurme@egt.ee

Rahandusministeerium

E-post: info@fin.ee

Kliimaministeerium

E-post: info@kliimaministeerium.ee

Harjumaa Omavalitsuste Liit

E-post: info@hol.ee

Saku Vallavalitsus

E-post: saku@sakuvald.ee

TEABENÕUE

seoses Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu menetlusega

1. Avaliku teabe seaduse (edaspidi **AvTS**) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave (edaspidi teave) mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.
2. AvTS § 4 lg-te 1 ja 2 kohaselt demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Teabele juurdepääs tuleb tagada igaühele võimalikult kiirel ja hõlpsal viisil.
3. Tulenevalt AvTS §-st 6 on teabenõue teabenõudja poolt teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks või taaskasutamiseks. Teabenõude peab täitma viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul (AvTS § 18).

ASJAOLUD

4. AS TREV-2 Grupp (edaspidi TREV-2) omab 2033. aastani kehtivat maavara kaevandamise luba (KMIN-104) **Tammemäe III liivakarjääris** liiva kaevandamiseks. TREV-2 avaldas soovi olemasolevat kaevandamisluba muuta ja Tammemäe III liivakarjääri mäeeraldist laiendada ning kaevandada arvel olev maavara tollal kehtinud loa mäeeraldise teenindusmaaga kattuvos osas.
5. Saku Vallavolikogu 27.08.2020 otsusega nr 48 „*Maavara kaevandamisloa muutmise taotlusele arvamuse esitamise*“ nõustuti TREV-2 Tammemäe III mäeeraldise maavara kaevandamisloa muutmise muuhulgas tingimusel, et tuleb arvestada Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohase perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga ning kooskõlastada kaevandamisloa taotlus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastas taotluse osas, kus ei olnud kattumust Tallinna ringraudtee planeeringualaga.
6. TREV-2 esitas 20.03.2020 maavara kaevandamise loa taotluse **Tammemäe VIII liivakarjäärile**. Saku Vallavolikogu 08.06.2020 otsusega nr 40 „*Maavara kaevandamisloa taotlusele arvamuse esitamise*“ nõustuti TREV-2 Tammemäe VIII mäeeraldise maavara kaevandamisloa andmisega muuhulgas tingimusel, et tuleb arvestada Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohase perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga ning kooskõlastada kaevandamisloa taotlus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastas taotluse osas, kus ei olnud kattumust Tallinna ringraudtee planeeringualaga.
7. 30.09.2020 nr 9-1/31-1 teatas Harju Omaavalitsuste Liit, et nende hinnangul esineb TREV-2 maavara kaevandamisloa muutmise taotlusel konflikt kavandatava Tallinna ringraudtee trassi asukohaga ning palus TREV-2 Tammemäe III liivakarjääris liiva kaevandamiseks antud kaevandamise loa (KMIN-104) muutmise taotluse jätta rahuldamata osas, millega soovitakse kaevandamisala laiendamist Tallinna ringtee suunas. Samasugusel arvamusel oldi Tammemäe VIII liivakarjääri maavara kaevandamise taotluse osas.
8. **Eeltoodut arvestades ei saanud TREV-2 keskkonnaluba laiendada Tammemäe III liivakarjääri maavara kaevandamiseks Tallinna ringraudtee trassikoridori alale ega taotleda keskkonnaluba Tammemäe VIII liivakarjääri maavara kaevandamiseks Tallinna ringraudtee trassikoridori alale.**
9. TREV-2 sai geoloogilise uuringu loa HARMG-140 kehtivusega 31.05.2018–31.05.2023 **Männiku X uuringuruumile**. Uuringu eesmärgiks oli hilisem maavara kaevandamine ning varu kinnitati kogu uuringuruumi ulatuses. Samas on erinevatel koosolekutel riigiasutused korduvalt rõhutanud, et kaevandamise keskkonnaluba taotlemisel tuleb arvestada Tallinna ringraudtee trassikoridoriga. Kuivõrd TREV-2'le on edastatud vastavad koosoleku protokollid ning mõlema loa taotlemisel on selgelt seatud ruumipiiranguid, siis nendest riigiasutuste juhustest on TREV-2 oma tegevustes ka lähtunud.

Ehk eelnevast tulenevalt esitas TREV-2 27.02.2024 maavara kaevandamise loa esmataotluse Männiku X uuringualale (praegu menetluses nime all KOTKAS: **Männiku XXI liivakarjääri keskkonnaluba taotlus**) juba arvestades Tallinna ringraudtee trassikoridori. Erinevatel koosolekutel olid riigiasutused suunanud TREV-2 ala vähendama, et taotlus saaks menetluses edasi liikuda. **Seda arvestades ei saanud TREV-2 taotleda keskkonnaluba Männiku XXI liivakarjääri maavara kaevandamiseks Tallinna ringraudtee trassikoridori alale, kuid anti luba seal alal viia läbi geoloogiline uuring.**

10. Erinevatel, muuhulgas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajate osalusel toimunud Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu ettevalmistamist puudutavatel koosolekutel, on ka suuliselt väljendatud, et perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga kattuvuse tõttu TREV-2 Tammemäe III kaevandamis luba laiendada ei saa, Tammemäe VIII liivakarjääri algses ruumikujus taotleda ei saa ja Männiku X uuringuruumi (Männiku XXI liivakarjääri) piires kogu uuritud varu taotleda ei saa. **Kokkuvõttes on siamaani erinevad vastutavad riigiasutused jooksvalt näinud TREV-2 maavara kaevandamise ambitsioonis konflikti kavandatava Tallinna ringraudtee trassi asukohaga ning on selgelt öeldud, et võimalikku kaevandamist saab arutada alles pärast vastava eriplaneeringu kehtestamist.**
11. Käesolevaks ajaks on aga selgunud, et Aktsiaselts KIIRKANDUR on 28.05.2025 esitanud Keskkonnaametile taotluse nendele aladele, mida erinevad riigiasutused palusid TREV-2 oma taotlusest välja jätta (esmataotlus registreeritud KOTKAS-s 28.05.2025 menetluse nr M-132277 juurde, parandustaotlus esitatud 04.07.2025) Männiku XXIV liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Taotlus puudutab sama ala, mille osas on varasemalt taotluse esitanud TREV-2. Kõnealuse menetluse käigus on nii Keskkonnaamet kui ka Eesti Geoloogiateenistus juhtinud tähelepanu mitmetele puudustele, mille kõrvaldamist on Aktsiaseltsilt KIIRKANDUR nõutud, kuid pole viidatud asjaolule, et nimetatud ala on siiani olnud planeeringutes reserveeritud Tallinna ringraudtee trassi tarbeks.
12. TREV-2 märkis oma 20.06.2025 Keskkonnaametile esitatud pöördumises (registreeritud KOTKAS-s 20.06.2025 numbriga DM-132277-8), et kaevandamiseks taotletav ala on siiani olnud planeeringutes reserveeritud Tallinna ringraudtee trassi tarbeks ning palus sellega seoses selgitust, kas riigi seisukoht on selles küsimuses muutunud ning et kas Tallinna ringraudtee rajamine nimetatud alale on kehtivatest planeeringutest eemaldatud või on asukohta muudetud või ei käsitleta seda enam kui prioriteetset taristuprojekti.
13. Keskkonnaamet teatas 16.07.2025 kirjaga nr DM-132277-10AS TREV-2 pöördumisele vastuseks, et: „*Riigi planeeringute veebileheküljel (Tallinna ringraudtee riigi eriplaneering | Riigiplaneering) leiduva info kohaselt on Vabariigi Valitsus algatanud 26.01.2023 korraldusega nr 36 Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Sobivaim trassikoridor ringraudteele valitakse riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapi lõpuks. Sobivaimale trassikoridorile koostatakse riigi eriplaneeringu detailse lahenduse koostamise käigus eelprojekt, et lahendada läbi elektrifitseeritud raudtee ja sellega seotud rajatiste täpne kulgemine. Planeeringu kehtestamine on planeeritud orienteeruvalt aastasse 2028. Eeltoodust lähtuvalt märgib Keskkonnaamet, et Tallinna ringraudtee eriplaneeringu algatamine ja käimasolev planeerimisprotsess ei piira Männiku XXIV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse esitamist ning menetlemist. Kaevandamiseks keskkonnaloa andmise võimalikkus selgub menetluse käigus ning asjaomaste asutuste kooskõlastusel. Käesolevaks hetkeks on parandustaotlus ülevaatamise etapis.*“
14. Selline seisukoht on üllatav. TREV-2 tegevust nimetatud alal on varasemalt piiratud just viitega arvestada planeeritava Tallinna ringraudtee trassiga. Jääb arusaamatuks, kuidas ühe ettevõtte taotluse puhul on tegemist taotluse rahuldamist välistava piiranguga ning teise puhul mitte.

TAOTLUS

15. Eeltoodut arvestades palub TREV-2 käesolevaga Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt (kui Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu menetluse eestvedajalt) teavet alljärgneva kohta:
- a. kas Tallinna ringraudtee eriplaneeringu projekti läbiviimise osas on tehtud mingisuguseid muudatusi, sh kas Tallinna ringraudtee rajamine käesolevas teabenõudes kirjeldatud alale on kehtivatest planeeringutest eemaldatud või on asukohta muudetud või ei käsitleta seda enam kui prioriteetset taristuprojekti?
 - b. kas Tallinna ringraudtee eriplaneeringut on kavas erakorraliselt lõpetada või peatada enne lõpplahenduseni jõudmist (kehtestamist)?
 - c. kas maavara kaevandamine Tallinna ringraudtee eriplaneeringu alal või osaliselt sellel alal või teatud tingimustel on nüüd või lähitulevikus lubatud? Kui jah, siis millal ja millistel tingimustel on maavara kaevandamine lubatud?

Käesolevale teabenõudele palume vastata allakirjutanu e-posti aadressil: Indrek.Malm@trev2.ee

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Malm
Maavarade kaevandamise valdkonna juht
AS TREV-2 Grupp